

Sygn. akt V Ka 926/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Radomiu V Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Kobylski

Protokolant: sekr. sądowy Edyta Słonecka

Przy udziale Prokuratora Jolanty Kędziory

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2017 r.

sprawy **P. P.**

syna R. i J. z domu P., ur. (...) w Z.

oskarżonego o przestępstwo z art.207§1kk w zw. z art.64§1kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Grójcu

z dnia 28 lipca 2017r. Sygn. akt II K 488/16

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Grójcu do ponownego rozpoznania.

SSO Marcin Kobylski

V Ka 926 / 17

UZASADNIENIE

P. P. został oskarżony o to, że:

w okresie od 22 czerwca 2015 roku do 10 czerwca 2010 roku w Z. gm. (...), woj. (...), znęcał się psychicznie nad żoną H. P. i córką K. P. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczynał awantury domowe podczas, których ubliżał im słowami wulgarnymi powszechnie uważanymi za obelżywe, wypędzał z domu, niepokoił w nocy nie dając im spać oraz groził pozbawieniem życia i zniszczeniem dobytku, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne

tj. o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 28 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy w Grójcu w sprawie II K 488 / 16 uznał P. P. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, z tym ustaleniem, że dopuścił się go mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozpoznania znaczenia swojego czynu i pokierowania swoim postępowaniem i czyn ten zakwalifikował z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to skazując go na podstawie art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. , na podstawie art. 207 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. K. kwotę 1033,20 zł tytułem pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu; na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych.

Powyższy wyrok w całości na korzyść oskarżonego zaskarżył jego obrońca.

Na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 438 pkt. 2 i 3 k.p.k. wyrokowi zarzucił:

I błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść przez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony w okresie od 22 czerwca 2015 roku do 10 czerwca 2016 roku w Z. znęcał się psychicznie na żonę H. P. i córką K. P. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczywał awantury domowe podczas, których ubliżał im słowami wulgarnymi powszechnie uważanymi za obelżywe, wypędzał z domu, niepokoił w nocy nie dając im spać oraz groził pozbawieniem życia i zniszczeniem dobytku, w sytuacji gdy brak jest na to jednoznacznych i w pełni przekonujących dowodów, w szczególności oskarżony w sposób konsekwentny nie przyznawał się do winy, a zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wyklucza prawdziwości jego wyjaśnień, które to znajdują potwierdzenie w treści zeznań świadków H. B., A. B. oraz A. O.;

II obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k. co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia przez uznanie wbrew zasadom prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego za niewiarygodne wyjaśnienia oskarżonego P. P. w zakresie w jakim nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu w sytuacji gdy wyjaśnienia jego są spójne i znajdują potwierdzenie w treści zeznań świadków H. B., A. B. oraz A. O.;

III obrazę przepisów postępowania art. 7 k.p.k. co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia przez uznanie wbrew zasadom prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, za wiarygodne zeznania pokrzywdzonych H. P., K. P. oraz świadka M. P. w sytuacji gdy treść ich zeznań jest niespójna, mało precyzyjna przede wszystkim odnośnie chronologii zdarzeń (przed Sądem Rejonowym w Grójcu toczyło się także postępowanie w sprawie II K 601 / 14 dotyczące zarzutu z art. 207 § 1 k.k. dotyczące okresu od 15 września 2013 roku do 25 sierpnia 2014 roku) i stoi w sprzeczności nie tylko z treścią wyjaśnień oskarżonego, ale także sprzeciwia się treści zeznań pozostałych świadków;

IV obrazę przepisów postępowania art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i nieuzasadnione nie danie wiary zeznaniom świadków A. B., H. B. i A. O., w sytuacji gdy treść zeznań tych świadków jest spójna i konsekwentna, zgodna z treścią wyjaśnień oskarżonego, a co więcej z zebranego w sprawie materiału dowodowego w żaden sposób nie wynika motyw dla którego świadkowie ci mieliby w sposób bezpodstawny starać się o poprawę sytuacji procesowej oskarżonego;

A ponadto z ostrożności obrończej

V rażąca niewspółmierność kary (przez jej surowość) orzeczonej wobec oskarżonego P. P. poprzez nieprawidłowe zastosowanie zasad i dyrektyw sądowego wymiaru kary i w konsekwencji wymierzenie oskarżonemu kary bez należytego uwzględnienia wszystkich okoliczności łagodzących tj. przede wszystkim ograniczonej w stopniu znacznym poczytalności oskarżonego.

Podnosząc te zarzuty na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 437 § 2 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego niezależnie od postawionych wyrokowi zarzutów okazała się na tyle skuteczna, iż doprowadziła do uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w Grójcu do ponownego rozpoznania.

Omówienie powodu takiej oceny apelacji wymaga poczynienia przed tym spostrzeżeń natury ogólnej dotyczącej istoty i funkcji postępowania odwoławczego. Rola Sądu odwoławczego przy kontrolowaniu prawidłowości orzeczenia Sądu I instancji sprowadza się nie tylko do rozważenia wszystkich istotnych zarzutów oraz wniosków wskazanych w środku odwoławczym (art. 433 § 1 k.p.k.). Ten podstawowy obowiązek nie jest obowiązkiem wyłącznym, gdyż

ustawa nakazuje także zbadanie z urzędu czy konieczna jest modyfikacja wyroku z powodu uchybień procesowych o charakterze bezwzględny (art. 439 § 1 k.p.w.), bądź ze względu na oczywistą niesprawiedliwość orzeczenia (art. 440 k.p.k.). Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. W toku postępowania karnego oskarżony musi występować z obrońcą jeżeli:

- nie ukończył 18 lat;

- jest głuchy, niemy lub niewidomy;

- zachodzi uzasadniona wątpliwość czy jego zdolność rozpoznania znaczenia czynu lub pokierowania swoim postępowaniem nie była w czasie popełnienia tego czynu wyłączona lub w znacznym stopniu ograniczona;

- zachodzi uzasadniona wątpliwość, czy stan jego zdrowia psychicznego pozwala na udział w postępowaniu lub prowadzenie obrony w sposób samodzielny oraz rozsądny.

W wyżej wskazanych wypadkach udział obrońcy - w rozprawach oraz w tych posiedzeniach, w których obligatoryjny jest udział oskarżonego – jest obowiązkowy (art. 79 § 1 i 3 k.p.k.). Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. W czasie rozpoznania sprawy przez Sąd Rejonowy zaistniała uzasadniona wątpliwość co do poczytalności oskarżonego, a wyniku przeprowadzonego dowodu z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów ustalono, iż P. P. w czasie popełnienia zarzuconego mu czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozpoznania znaczenia swojego czynu i pokierowania swoim postępowaniem. Tak więc musiał on mieć obrońcę. P. P. obrońcę ustanowiono zarządzeniem z dnia 7 listopada 2016 roku. Na rozprawie w dniu 5 października 2016 roku oskarżony występował samodzielnie, nie korzystał jeszcze z pomocy obrońcy. To nie stan wiedzy organu procesowego o okolicznościach wymienionych w dyspozycji art. 79 § 1 k.p.k. decyduje o konieczności występowania oskarżonego z obrońcą i jego udziału w rozprawie, a zaistnienie którejś z nich rodzi ten obowiązek. Skoro Sąd Rejonowy nawet z przyczyn od siebie niezależnych dopiero w toku rozprawy i to w jej końcowej fazie powziął wiedzę o uzasadnionej wątpliwości co do poczytalności oskarżonego to jego obowiązkiem było zapewnienie udziału obrońcy w całej rozprawie. Skoro na rozprawie w dniu 5 października 2016 roku P. P. występował bez obrońcy to został pozbawiony obligatoryjnej obrony przewidzianej w dyspozycji art. 79 § 1 i 3 k.p.k. Brak obrońcy na rozprawie przed Sądem I instancji nawet w jej niewielkim fragmencie skutkowało stwierdzeniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. . Powodowało to konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w Grójcu do ponownego rozpoznania.

SSO Marcin Kobyłski